

Fiche 12

Hoe maak je van vlotte lezers vloeiende lezers?

Onderwijsniveau: kleuter lager secundair

Componenten van leesvaardigheid:

☒ Voorbereidende leesvaardigheden:	☒ geletterdheid	☒ mondelinge taalvaardigheid
☒ Technisch lezen :	☒ vlot lezen	☒ vloeiend lezen
☒ Begrijpend lezen		
☐ Algemene leesvaardigheid		
☐ Leesmotivatie		

Wat vertelt onderzoek?

Bij de start van formeel leesonderwijs leren leerlingen om geschreven taal om te zetten in gesproken taal. In het begin ligt de focus op de techniek van het lezen zelf, waarbij de leerlingen leren om 'grafemen' (lettertekens) aan 'fonemen' (klanken) te koppelen. Ze leren woorden decoderen, geautomatiseerd lezen en ook zinnen en teksten op tempo lezen. Op dat ogenblik van het proces spreken we van 'vlot lezen'. Van 'vloeiend lezen' spreken we als een leerling een samenhangende tekst nauwkeurig leest, tegen een gepast leestempo, en rekening houdt met betekenisvolle woordgroepen en pauzes, interpunctie, intonatie en klemtoon (met de prosodie dus).

Natuurlijk moet een leerling vlot kunnen lezen voordat die vloeiend kan lezen. Het verklanken van geschreven woorden moet zo geautomatiseerd verlopen dat het weinig of geen inspanning meer vraagt. Maar tijdens vloeiend lezen moeten leerlingen rekening houden met de betekenis van wat ze lezen. Die betekenis krijgen ze dankzij de woorden, maar ook door leestekens, zinsopbouw en de samenhang tussen zinnen. In die zin vormt vloeiend lezen de brug tussen vlot en begrijpend lezen. Er blijkt een sterke positieve samenhang te bestaan tussen vloeiend lezen en leesbegrip. Leerlingen die een tekst correct, op gepast tempo en met expressie leren lezen, zullen de inhoud van die tekst ook goed moeten begrijpen. Het is echter niet zo dat leerlingen alsnar sneller lezen naarmate hun leesvaardigheid stijgt. Ze lezen complexe teksten dan net rustiger en investeren meer in intonatie.

Als je expliciete instructie in spelling en zinsconstructie geeft, heeft dat een positief effect op vloeiend lezen. Ook helpt het om extra tijd te maken voor de ondersteuning van leesvaardigheid om het vloeiend lezen te versterken (in en buiten de klas, tijdens of na schooltijd). Dat geldt vooral voor lezers die een kans op leesproblemen hebben. Of leerlingen door het herhaald oefenen van vloeiend lezen ook andere teksten beter kunnen begrijpen is evenwel nog onduidelijk.

Welke praktijktips horen bij dit antwoord?

Een fijne manier om in de klas vloeiend lezen te oefenen, is theaterlezen. Theaterlezen is een vorm van herhaald samenlezen, waarbij twee of meer leerlingen een theatertekst samen luidop leren voorlezen. Daarbij nemen de leerlingen een verschillende rol voor hun rekening.

Wil je meer weten over dit onderwerp, neem dan hier een kijkje:

- [Welk effect heeft tutorlezen op de ontwikkeling van technische leesvaardigheid? | Kennisrotonde](#)

Wil je meer weten over het onderliggende onderzoek, kijk dan zeker naar deze studies:

- Gersten, R., Haymond, K., Newman-Gonchar, R., Dimino, J., & Jayanthi, M. (2020). Meta-analysis of the impact of reading interventions for students in the primary grades. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 13(2), 401-427.
- Kim, J. S., & Quinn, D. M. (2013). The effects of summer reading on low-income children's literacy achievement from kindergarten to grade 8: A meta-analysis of classroom and home interventions. *Review of Educational Research*, 83(3), 386-431.
- Ludwig, C., Guo, K., & Georgiou, G. K. (2019). Are reading interventions for English language learners effective? A meta-analysis. *Journal of learning disabilities*, 52(3), 220-231.